

**Тэматыка практычных заняткаў па абавязковаму модулю “Гісторыя”
дысцыпліны “Гісторыя Беларусі (у кантэксце еўрапейскай
цывілізацыі)”
для студэнтаў негістарычных спецыяльнасцей**

Тэма 1. Фарміраванне беларускага этнасу (VI ст. - пачатак XX ст.)

1. Найстаражытнае насельніцтва на тэрыторыі Беларусі. Рассяленне славян і славянізацыя балтаў.
2. Фарміраванне беларускага этнасу ў XIV - XVIII стст.: эканамічны, палітычны і рэлігійны фактары.
3. Духоўнае жыццё беларускіх зямель у IX - XVIII стст.
4. Развіццё беларускага этнасу ва ўмовах складвання рынкавых адносін у XIX ст.
5. Беларускае нацыянальнае адраджэнне ў пачатку XX ст.

Літаратура:

1. Бригадин, П.И. История Беларуси в контексте европейской истории: курс лекций. – Минск, 2007.
2. Гісторыя Беларусі ў кантэксце сусветных цывілізацый: вучэб. дапам.: у 2 ч. / Пад рэд. А. А. Кавалені, В. Ф. Касовіча. – Мінск, 2005.
3. Гісторыя Беларусі і сусветная цывілізацыя: дапам. для студэнтаў прыродазн. фак. / А. Г. Каханоўскі [і інш.]. – Мінск, 2008.
4. Гісторыя Беларусі: у 2 ч.: курс лекцый. / Пад рэд. Я. К. Новіка, Г. С. Марцуля. – Мінск, 2000; 2002.
5. История Беларуси: учеб. пособие: в 2 ч. / Под ред. Я. И. Трещенка. – Могилёв, 2005.
6. История Беларуси: учеб.-информац. пособие / Под ред. А. Г. Кохановского, О. А. Яновского. – Минск, 2001.
7. Ковкель, И. И. История Беларуси с древнейших времен до нашего времени / И. И. Ковкель, Э. С. Ярмусик. – Минск, 2006.

Тэма 2. Дзяржаўныя ўтварэнні на беларускіх землях у IX-XVIII стст.

1. Раннія дзяржаўныя ўтварэнні на беларускіх землях. Кіеўская Русь.
2. Полацкае і Тураўскае княствы ў IX-XIII стст.
3. Утварэнне ВКЛ. Асаблівасці дзяржаўнага і сацыяльна-эканамічнага ладу.
4. Утварэнне Рэчы Паспалітай. Крызіс і тры падзелы дзяржавы.

Літаратура

1. Бригадин, П.И. История Беларуси в контексте европейской истории: курс лекций. – Минск, 2007.
2. Гісторыя Беларусі ў кантэксце сусветных цывілізацый: вучэб. дапам.: у 2 ч. / Пад рэд. А. А. Кавалені, В. Ф. Касовіча. – Мінск, 2005.
3. Гісторыя Беларусі і сусветная цывілізацыя: дапам. для студэнтаў прыродазн. фак. / А. Г. Каханоўскі [і інш.]. – Мінск, 2008.
4. Гісторыя Беларусі: у 2 ч.: курс лекцый. / Пад рэд. Я. К. Новіка, Г. С. Марцуля. – Мінск, 2000; 2002.
5. История Беларуси: учеб. пособие: в 2 ч. / Под ред. Я. И. Трещенка. – Могилёв, 2005.
6. История Беларуси: учеб.-информац. пособие / Под ред. А. Г. Кохановского, О. А. Яновского. – Минск, 2001.

7. Ковкель, И. И. История Беларуси с древнейших времен до нашего времени / И. И. Ковкель, Э. С. Ярмусик. – Минск, 2006.
8. Белоруссия в эпоху феодализма: сб. документов и материалов: в 4 т. — Минск, 1959–1979.
9. Вішнеўскі, А.Ф. Гісторыя дзяржавы і права Беларусі ў дакументах і матэрыялах / А. Ф. Вішнеўскі, Я. А. Юхо. – Мінск, 2003. Статут Вялікага княства Літоўскага 1588 г: Тэкст. Даведнік. Каментарыі. – Мінск, 1989.
10. Хрестоматия по истории Белоруссии. С древнейших времен до 1917 г. – Минск, 1977.
11. Вялікае княства Літоўскае. Энцыклапедыя: у 2 т. – Мінск, 2005; 2006.
12. Гісторыя Беларусі: у 6 т. – Мінск, 2000–2006. – Т. 1: Старажытная Беларусь: ад перша-пачатковага засялення да сярэдзіны XIII ст.; Т. 3: Беларусь у часы Рэчы Паспалітай (XVIII–XIX стст.).
13. Гісторыя беларускай дзяржаўнасці ў канцы XVIII – пач. XXI ст.: у 2 кн. – Кн. 1 / А.А. Каваленя [і інш.]. Рэд.кал. А.А. Каваленя [і інш.]; Нац. акад. навук Беларусі, Ін-т гісторыі. – Мінск, 2011.
14. Довнар-Запольский, М.В. История Белоруссии. – Минск, 2003.

Тэма 3. Становішча беларускіх зямель у складзе Расійскай дзяржавы (канец 18 в. – кастрычнік 1917 г.).

1. Палітыка самадзяржаўя ў Беларусі пасля падзелаў Рэчы Паспалітай. Паўстанні 1830-1831 і 1863-1864 гг. і іх наступствы.
2. Спецыфіка здзяйснення буржуазных рэформ 60-70-х гг. XIX ст. на Беларусі.
3. Адметнасці прамысловага перавароту ў Беларусі ў другой палове XIX ст.
4. Грамадска-палітычны рух ў Беларусі ў другой палове XIX – пачатку XX ст.
5. Першая сусветная вайна і яе наступствы для Беларусі.
6. Лютаўская рэвалюцыя 1917 г. у Расіі і Беларусі.

Літатратура:

1. Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч. 1. Ад старажытных часоў – па люты 1917 г.: вучэб. дапам. / пад рэд. Я.К.Новіка, Г.С.Марцуля. – Мн.: Універсітэцкае, 1998. – 416 с.
2. Гісторыя Беларусі: У 6 т. Т. 4. Беларусь у складзе Расійскай імперыі (канец XVIII-пачатак XX ст.) / рэд.кал.: М.Касцюк (гал. рэд.) і інш. – Мн.: Экаперспектыва, 2005. – 519 с.
3. Кузнецов И.Н., Шелкопляс В.А. История государства и права Беларуси. – Мн.: Дикта, 1999. – 272 с.
4. Нарысы гісторыі Беларусі: У 2 ч. Ч.1. М.П.Касцюк і інш. - Мн.: Беларусь, 1994, - 527 с.
5. Шыбека З. Нарыс гісторыі Беларусі (1795-2002). – Мн.: Энцыклапедыкс, 2003. – 490 с.
6. Эканамічная гісторыя Беларусі: Вучэб. дапам. / пад рэд. В.І. Галубовіча. – Мн.: Экаперспектыва, 1999. – 446 с.
7. Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т. 1-6. / рэд.кал.: Г.П.Пашкоў [і інш.]; Мн.: Беларус. Энцыкл., 1993-2003.

Тэма 4. Фарміраванне і ўмацаванне савецкай грамадска-палітычнай сістэмы ў Беларусі (кастрычнік 1917 - чэрвень 1941 гг.).

1. Роля Кастрычніцкай рэвалюцыі ў гістарычным лёсе беларускага народа.
2. Шляхі фарміравання беларускай дзяржаўнасці.

3. Усталяванне савецкай грамадска-палітычнай сістэмы у БССР і яе асноўныя характарыстыкі.
4. Індустрыялізацыя, калектывізацыя сельскай гаспадаркі.
5. Развіццё культуры.

Літаратура:

1. Адамушка У. Палітычныя рэпрэсіі 20-50-х гг. XX ст на Беларусі. - Мн., 1994.
2. Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч. 1. Ад старажытных часоў – па люты 1917 г.: вучэб. дапам. / пад рэд. Я.К.Новіка, Г.С.Марцуля. – Мн.: Універсітэцкае, 1998. – 416 с.
3. Гісторыя Беларусі: У 6 т. Т. 5. Беларусь у 1917 – 1945 гг. / рэдкал.: М.Касцюк (гал. рэд.) і інш. – Мн.: Экаперспектыва, 2007.
4. Ігнаценка І. Кастрычніцкая рэвалюцыя на Беларусі: Асаблівасці і вынікі. – Мн., 1995.
5. Касцюк М. Бальшавіцкая сістэма ўлады на Беларусі. – Мн.: Экаперспектыва, 2000. – 308 с.
6. Круталевич В.А. История Беларуси: становление национальной державности (1917-1922 гг.). – Мн., 1999.
7. Кузнецов И.Н., Шелкопляс В.А. История государства и права Беларуси. – Мн.: Дикта, 1999. – 272 с.
8. Октябрь 1917 г. и судьбы политической оппозиции. Ч. 2. У истоков политического противостояния. Гомель, 1993. - 226 с.
9. Протьюко, Т.С. Становление советской тоталитарной системы в Беларуси (1917-1941 гг.).- Минск: Тесей, 2002.- 688 с.
10. Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т. 1-6. / рэдкал.: Г.П.Пашкоў [і інш.]; Мн.: Беларус. Энцыкл., 1993-2003.

Тэма 5. Геапалітычнае становішча Беларусі ў 20 - 30-я гг. XX ст. Заходняя Беларусь у складзе польскай дзяржавы

1. Рыжская мірная дамова 1921 г. у гістарычным лёсе беларускага народа
2. Грамадска-палітычнае і эканамічнае становішча Заходняй Беларусі ў складзе Польскай дзяржавы.
3. Рэвалюцыйны і нацыянальна-вызваленчы рух у Заходняй Беларусі ў 20-30-я гг. XX ст.

Літаратура

1. Бригадин, П.И. История Беларуси в контексте европейской истории: курс лекций. – Минск, 2007.
2. Гісторыя Беларусі ў кантэксце сусветных цывілізацый: вучэб. дапам.: у 2 ч. / Пад рэд. А. А. Кавалені, В. Ф. Касовіча. – Мінск, 2005.
3. Гісторыя Беларусі і сусветная цывілізацыя: дапам. для студэнтаў прыродазн. фак. / А. Г. Каханоўскі [і інш.]. – Мінск, 2008.
4. Гісторыя Беларусі: у 2 ч.: курс лекцый. / Пад рэд. Я. К. Новіка, Г. С. Марцуля. – Мінск, 2000; 2002.
5. История Беларуси: учеб. пособие: в 2 ч. / Под ред. Я. И. Трещенка. – Могилёв, 2005.
6. История Беларуси: учеб.-информац. пособие / Под ред. А. Г. Кохановского, О. А. Яновского. – Минск, 2001.
7. Ковкель, И. И. История Беларуси с древнейших времен до нашего времени / И. И. Ковкель, Э. С. Ярмусик. – Минск, 2006.
8. История Европы / Под науч. редакц. В.С. Кошелева. – Минск, 1996.

9. Гісторыя Беларусі: У 6 т. Т. 5. Беларусь у 1917 – 1945 гг. / рэдкал.: М.Касцюк (гал. рэд.) і інш. – Мн.: Экаперспектыва, 2007.

Тэма 6. Беларусь у гады Другой сусветнай вайны і Вялікай айчыннай вайны

1. Пачатак Другой сусветнай вайны. Аб'яднанне беларускага народа ў складзе БССР.
2. Пачатак Вялікай Айчыннай вайны. Усталяванне акупацыйнага рэжыму.
3. Партызанскі рух і падпольная барацьба. Калабаранцкія арганізацыі і іх дзейнасць.
4. Вызваленне Беларусі. Вынікі вайны для беларускага народа і яго ўклад у Перамогу над фашызмам.

Літаратура:

1. Беларусь у гады вялікай Айчыннай вайны 1941-1945 гг.: Энцыклапедыя. - Мн., 1990.
2. Великая отечественная война советского народа (в контексте Второй мировой войны): учеб. пособ. под ред. А.А.Ковалени. – Мн.: БГУ, 2004. – 279 с.
3. Гісторыя Беларусі: У 6 т. Т. 5. Беларусь у 1917-1945 гг. / А. Вабішчэвіч [і інш.] – Мінск: Экаперспектыва, 2006. – 613 с.
4. Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч. 2. Люты 1917 г. – 1997 г.: вучэб. дапам. / пад рэд. Я.К.Новіка, Г.С.Марцуля. – Мн.: Універсітэцкае, 1998. – 464 с.
5. История Беларуси в документах и материалах / авт.-сост. И.Н. Кузнецов, В.Г. Мазец. – Мн.: Амалфея, 2000. – 672 с.
6. Нарысы гісторыі Беларусі: У 2 ч. Ч.2. М.П.Касцюк і інш. - Мн.: Беларусь, 1995, - 560 с.
7. Шыбека З. Нарыс гісторыі Беларусі (1795-2002). – Мн.: Энцыклапедыкс, 2003. – 490 с.
8. Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т. 1-6. / рэдкал.: Г.П.Пашкоў [і інш.]; Мн.: Беларус. Энцыкл., 1993-2003.

Тэма 7. Савецкая Беларусь: дасягненні і праблемы стваральнай працы народа (1945 – 1991)

1. БССР на міжнароднай арэне.
2. Аднаўленне прамысловасці і сельскай гаспадаркі пасля Вялікай Айчыннай вайны.
3. Эканамічнае развіццё БССР у 60-80-я гг. XX ст.
4. Грамадска-палітычнае жыццё ў БССР у 40-80-я гг. XX ст.
5. Адукацыя, навука і культура ў БССР у 40-80-я гг. XX ст.

Літаратура:

1. Алексиевич С. Цинковые мальчики. Чернобыльская молитва. М.: ЭКСМО-Прес, 2001. – 448 с.
2. Беларусь на мяжы тысячагоддзяў. - Мн.: БелЭн, 2000. – 432 с.
3. Быкаў В. Доўгая дарога дадому. Кніга успамінаў. Мн.: ГА БТ Кніга, 2004. – 544 с.
4. Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч. 2. Люты 1917 г. – 1997 г.: вучэб. дапам. / пад рэд. Я.К.Новіка, Г.С.Марцуля. – Мн.: Універсітэцкае, 1998. – 464 с.
5. История Беларуси в документах и материалах / авт.-сост. И.Н. Кузнецов, В.Г. Мазец. – Мн.: Амалфея, 2000. – 672 с.
6. Касцюк М. Бальшавіцкая сістэма ўлады на Беларусі. – Мн.: ВП Экаперспектыва, 2000. – 308 с.

7. Кузнецов И.Н., Шелкопляс В.А. История государства и права Беларуси. – Мн.: Дикта, 1999. – 272 с.
8. Нарысы гісторыі Беларусі: У 2 ч. Ч.2. М.П.Касцюк і інш. - Мн.: Беларусь, 1995, - 560 с.
9. Шыбека З. Нарыс гісторыі Беларусі (1795-2002). – Мн.: Энцыклапедыкс, 2003. – 490 с.
10. Эканамічная гісторыя Беларусі: Вучэб. дапаможник: 3-е выд. пад рэд. праф. В.І. Галубовіча. - Мн.: Экаперспектыва, 1999. – 454 с.
11. Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т. 1-6. / рэдкал.: Г.П.Пашкоў [і інш.]; Мн.: Беларус. Энцыкл., 1993-2003.

Тэма 8. Суверэнная Беларусь ў канцы ХХ - пачатку ХХІ ст.х

1. Абвяшчэнне Рэспублікі Беларусь. Заканадаўча-прававое афармленне дзяржаўнага суверэнітэту РБ.
2. Грамадскае жыццё ў Рэспубліцы Беларусь.
3. Развіццё прамысловасці і сельскай гаспадаркі. Беларуская мадэль сацыяльна-эканамічнага інавацыйнага развіцця.
4. Геапалітычнае становішча Рэспублікі Беларусь. Стратэгія і прынцыпы знешняй палітыкі.
5. Адукацыя, навука і культура Рэспублікі Беларусь.

Літаратура:

1. Беларусь на мяжы тысячагоддзяў. - Мінск, 2000.
2. Гісторыя Беларусі ў кантэксце сусветных цывілізацый / пад рэд. В. І.Галубовіча, Ю. М. Бохана. - Мінск, 2007.
3. Запруднік, Я. Беларусь на гістарычных скрыжаваннях / Я. Запруднік. -Мінск, 1996.
4. Знешняя палітыка Беларусі: зб. дакументаў і матэрыялаў: у 7 т. - Мінск, 1997-2004.
5. Снапкоўскі, У. Е. - Гісторыя знешняй палітыкі Беларусі: вучэб. дапам.: у 2 ч. / У. Е. Снапкоўскі. - Мінск, 2004.